

Lastensuojelulain uudistaminen

PESÄPUU ry, Jari Ketola

StV 13.3.2026, Kuulemistilaisuus

Pesäpuu ry

VALTAKUNNALLINEN
LASTENSUOJELUJÄRJESTÖ

Yleisiä huomioita

- Kannatettavia avauksia mm. luvatta poistumiseen ja rajoitustoimet perhekodeissa liittyen
- Keskittyy erilaisiin rajoitustoimiin ja reagointiin > Tulisi lisätä ennakointia ja ennaltaehkäisyä koskevia velvoitteita esim. luvatta poistuminen
- Vaatii vahvan toimijoiden perehdytyksen sekä kouluttamisen lain sisältöihin ja muutoksiin esim. perhekodit/rajoitustoimet
- Jättää osittain liikaa tulkintaa esim. arviointikriteerit kuntouttavaan suljettuun hoitoon liittyen ja alle 12 vuotiaat lapset
- Perusoikeuksiin kajoamista > vahva valvonta, läpinäkyvyys ja arviointi
- Yhteydenpito lasten läheisiin ja ihmissuhteiden pysyvyyteen/jatkuvuuteen> niukkaa avausta ja esteitä
- Riski poislähtämisen kulttuurin lisääntymiseen

Kuntouttava suljettu laitoshoido

- Kuntouttavaa toimintaa eikä jälkihuoltoon valmentautumista ole määritelty/kuvattu riittävästi
- Erityisenä henkilöstön osaamisena mainittu turvallisuus, tulisi täydentää kuntouttavalla ja traumasensitiivillä osaamisella
- Lapsen läheisverkoston roolia (pysyvät ihmissuhteet) kuntoutuksessa ei ole avattu
- Millaisin hoidollisin perustein lapset valikoituus palveluun jää tarkemmin määrittelemättä. Kestoa ei ole rajattu eikä päätöksestä voi valittaa
- Palvelun tuottamisen oikeus yhdelle toimijalle ainakin alkuvaiheessa vaikuttavuuden arvioimiseksi ja palvelun ”vakioimiseksi”

Erityisen huolenpidon järjestäminen ja sijaishuoltopaikasta luvatta poistuminen

- Esitys sijaishuoltopaikan varaamisen poistamisesta vaarantaa lapsen ihmissuhteiden pysyvyyden erityisen hoidon jaksojen jälkeen ja on ristiriidassa LS-tavoitteiden kanssa.
- Luvatta poistumisen sääntely on reagoivaa, tulisi olla vahvemmin ennaltaehkäisevää ja uusia poistumisia ehkäisevää (riskianalyysi, riskien minimointi ja paluun tuki/hatkasyiden poistaminen)
- Kiinniottaminen ja henkilötarkastus laitoshenkilökunnan toimintana/eskaloitumisen riskejä/väkivalta.
- Oikeasuuntaista virka-avun saamisen selkiyttäminen
- Erityisen korkea riski ja huoli lapsesta/kyseessä kadonnut henkilö

Rajoitustoimet perhekodit, muuta

- Kannatettavaa rajoitustoimien mahdollistaminen perhekodeissa
- Toimijoiden kouluttamista, tukea ja konsultointia perhehoitajille, toimien vaikutusten arviointia sekä ennakkollista tiedottamista rajoitusmahdollisuuksista lapsille ja läheisille esim. asiakassuunnitelmissa
- Viimeisten vuosien lainsäädäntötyö on keskittynyt vahvasti lastensuojelun marginaalisiin ryhmiin. Lastensuojelun lainsäädäntöä tulisi kehittää siten, että se turvaa ihmissuhteiden pysyvyyttä, lisää ennakoitavuutta, vähentää lasten kokemaa negatiivista leimaa ja korostaa ennaltaehkäisyä

KIITOS